

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve polkvarci" Nar. Posl.

Predplata s poštarnom stoji 2 for., a soljako samo 1 for. za cijelu godinu. Razmerno 1 for., a soljaku 50 novčića za pol godinu. Izvan Carevine riješ poštarno, teđe se najčešće najmanje 3 soljaka, te su voljni, da im list saljemo svim ukupno pod jednim zavojem i imenom, davat čime za 70 novčića na godinu strakomu. Novčić se salju kroz poštarsku *Naravnosticu*. Imo, prezime i najbolji Postu valja jasno označiti. Komu List nedodje na vrimu, neka to javi odpravniku u otvorom pismu, za kojeg se neplaća nikakva poštarna, napisati izvana Reklamaciju. Tko List rima i drži, ako je pošten, ga i plaća.

izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

redakcija

Tipografija Figli di C. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pismo se salju platljeno poštarnice. Vesti, dopisi i drugi spisi stampaju se u cijelosti ili u izravku, nazivo prava svojih trijednosti i smjenu oroga Lita. Ne podpisani se dopisi napotrobljuju. Osobna napadanja i čisto sukrumske stvari nemalo mjesto u ovom Listu. Priobčena so pisma tiskaju po 5 novčića. Oglašaj od 8 redakcija stoji 60 novčića, a svaki redakcija usvojio je novčić; ili u slučaju opotorjena po što se pogodo oglasnik i odpravnost. Dopisi se novčiću. Uredništvo i odpravnost, osim izvanrednih slučajova, nedopisuju, nego putem svoje Listinice.

Poziv na Predplatu.

Godina 1879. bit će „Našoj Slogi“ lesata, a našoj neslogi i nemaru bila zadnja! Želili smo ovaj list stampati svakoga tjedna, ali je za sada nemoguće. Tekom godine možda i do toga dodjemo.

Odlučili smo u podlistiku stampati hrvatske narodne pjesme iz latre, kojih nam poslaše mnogi prijatelji; a druge ćemo pobrati iz knjiga, u kojih su već tampane. Usamo se, da će nam još koji prijatelj i rodoljub pripovlati pjesmama, poslovicama, zagonetkama i povijskim onako vjerno, i u onom dijalektu, u kojem jih je čuo.

To ćemo sve onda izdavati u snopčih i za malu cenu, da bude svatko mogao složeno imati.

Preporučamo svim rodoljubom, da tam dopisuju iz svojih krajeva po istini sve, što misle da je vredno. Stampat ćemo cijelo ili medju različitim vijestima, kako bude prilike. Molimo, da se dopisi pišu na polovicu linije,

Predplata s poštarnom za cijelu godinu stoji samo 2 f., a za soljake samo 1 f. Za pol godinu polovicu. Izvan Carevine za poštarnu vite.

Ali ako se nadje barem osam soljaka pod jednom postom, i voljni su pod jednim zavojem i imenom dobivati list, onda pušćamo za 70 novčića na godinu svakomu. Poštun, ime i pridjek valja jasno naznačiti. Ako tko nedobiva lista na dobu, neka se potuži u pismu nezaščitenom i izvana napiše u Adresu „Reklamacija“. Za takovo pismo neplaća se poštarna.

Novce netreba posiljati u zaprečenu listu, jer je predrago, nego se uzme poštarska naputnica (Vaglia

postaile, Postanweisung), po kojoj je cijenje, a i mjesto ima na njoj dosta, da se napiše ime, vrieme za koje se plaća, i što se drugo želi.

Tko nam prvoga broja nevrati, držat ćemo ga za predbrojnika.

Nego ovdje nam je opomenuti sve one p. n. predbrojnike, koji nam još nisu platili lanske il dodat predlanske predplate, da to što prije učine, da pak nebude neprilikah ni nam ni njima!

Uredništvo „Naše Sloga“

Tipografija Figli di C. Amati, via della Zonta N. 7 u Trstu.

Kojim smjerom da se krene?

Kako se je bilo daleko doprlo sa italijanstvom u Istri u novije vrieme, vidi se s toga, što se je zavelo u sve urede, nesamo občinske nego i u državne, političke, sudbene, porezne, posstarske, brzojavne, talijanski jezik kao jedini službeni. Vidi se s toga, što se je veće manje sve niže skole poitalijansko; što se je učitelje odgajalo talijanski, a kao iz milosti one, koji su htjeli, učelo hrvatski; što je i kod školskih oblasti bio talijanski jezik kao jedini službeni zemaljski. Vidi se s toga, što se je c. kr. kolarski sud, unatoč odliku c. kr. prizivnoga suda, protiv uknjžitih pogodbi kupoprodaje samo s toga, jer je hrvatski pisana bila. Vidi se s toga, što se c. kr. nadzornik (jur tada u službi, ili nastupivši ju odmah zatim) nije ustročavao u svojoj knjizi nazvati Istru posjedujom pokrajinom Italije. Vidi se iz svega. Vidi se iz mnogobrojnih izjavljenih privrženosti, potajnih i javnih, ustimenih i pismenih naprama vladajućoj kući

italijanskoj a neprirvenosti naprama nasoju u najnovije vrieme — po nekih stanovnicih Istre.

Napokom prodramilo je to i naše krmilare, koji su pomogli stvarati to stanje. Svojom uvijadljivosti ili opomenuti što s višega, što s nižega, zapazili su, da su na krivu putu, da se tako nesmije dalje, da se tako neradi na korist svoga preimlostivoga gospodara nit njegove prejasne kuće, dapače da se tako proti probitkom istoga glavara i njegove obitelji radi.

Uvidjeli su, da valja krmilom okrenuti.

Kojim smjerom imaju krenuti, čini se, da još nit sad nisu posve na čistu. Mi jesmo, pak ćemo svoju iskreno reći, a oni neka ju hladno promozgaju, te neka vide, imamo li pravo.

Videt mi, kako nam se djecu odgaja — a ob odgoju ovisi sreća ili nesreća državljanah i vladarab: kako nam se u srednjih školah pripravlja mladice k visoj naobrazbi; kako se na učiteljistih odgaja buduće učitelje i učiteljice našega naroda; kako se veće pazi, da se naši mladici i djevojećice njemački nauče, nego da se naobrazbe; kako se nagradjuje one, koji kolike njemački i u pukoj školi uče; kako se hoće, da naši učitelji i učiteljice i iz njemačkoga izpit rade, s toga valjda; da se pak i u pukue škole njemački učevni jezik zavede: videti mi sve to sudimo, da se našim krmilarama nekako germanstvo u glavi roji, da nam misle talijanstvo sa njemačtvom zamjeniti, da nas hoće ponjeniti.

U tom neće uspijeti, to jih je užaludan posao. To je proti vjećenim zakonom prirode. Proti tomu govore pokušaji jur učinjeni. To je proti probitkom naše prejasne kuće. To je proti pisanim državnim zakonom.

Gledajte tu božju prirodu. Sve se po njezinih zakonih razvija, sve po njih usavršuje. A čovjek, najplemenitiji stvor u njoj, da se od nje odalji, da se njoj iznevjeri?! Sili ga proti njoj, a ona će ti se prije ili kasnije osvetiti.

Listajte povijest, tu učiteljicu svetu. Stoljeća i stoljeća bili nam Niemci u zemljama gospodari. Vladali nam Kadolahi, Eppenstein, Sponheim-Ostenburgi, Andechs-Merani, Walsee i kako se sve zovu. Vladali nam oni i čela njihovih po cijeloj zemlji raztresena. Po svoj imeni su svojih utvrđenih gradova, sva zemljišta bila su njihova (što nisu bila benetačka), svi stanovnici naši pradjedovi i djedovi, bili njih kmeti ili sužnji. Oni su pomrli, gradovi jim se razrušili, zemljišta prešla su u druge ruke: *kmeti prestali su biti kmeti ili sužnji, ali nisu prestali biti ljudi, nisu prestali biti Hrvati*. Evo nas potomakata njihovih, ki jo tom najbolje svjedočimo. — *I novija povijest bilježi pokušaj po njemeliti nas*. U samom ovom stoljeću zavelo se je bilo skoro po cijeloj zemlji njemački jezik kao službeni u uredih, kao učevni u svih školama ne samo srednjih nego i nižih, u normalkah. I taj pokus pokazao se jalovim: novacah se je mnogo potrošilo, nas se je malo naučilo, a nikoga ponjemelo: mi smo još tu kao Hrvati. Dapace taj pokus pokazao se je nesamo jalovim, nego i stetnim, pogibeljnim po državu samu, po probitku naše prejasne vladajuće kuće.

Tudanji naši mladici, siljeni učiti se njemački, ili su zapustili škole nemogav napredovati, ili su se naučili veće kao papige, nego kao razumni ljudi, ono što se je od njih zahtjevalo. Malo jih se je pobolio njemački naučilo, malo jih se je naobrazilo. Mnogina težeća za pravom naobrazbom posegnula je za hrvatskom ili talijanskom

PODLISTAK.

HRVATSKE NARODNE PESME

čije se pjevaju

PO ISTRI I KVARNERSKIH OTOCIH.

Uprava „Naša Sloga“ držala je od prvoga početka, da će se mnogo odužiti narodnoj stvari, ako pobere sve blago jezika hrvatskoga i istri, pak to u zgodno doba stampom preda svetu, neka sudi koliko još ima krepćine u ovom narodu, što je cijele vještice zapušten drama ni neznačaju, da je udo velike obitelji, koja još izumrla, znamente kuće, koja se još izkopala nije. I tako božjom potrebitim stampati današnjim brojem narodne pjesme, što se pjevaju po Istri i Kvarnerškim Otočićima. Ali prije mislimo, da nam još spomenuti, to za prošlo što je učinjeno, to za buduće što se ima učiniti. Pjesmama imamo baš mnogo. Zahvaliti nam je na tom sljedećoj gospodi:

Mihovilu Laginji, duh. pomoćniku u Lovranu; za nekoje pjesme iz istočne Istre;

Antunu Fabrisu, duh. pomoćniku u Lindaru kod Pazina, koj je još djakom tamo pobijeličio koješta;

Mikuli Lukatiću, učitelju u Milobrić-Selu na otoku Krku;

Blažu Košari, sada duh. pomoćniku u Kavranu (doljna Istra), koj je na svom domu u Promonturu, pobrav divnih junackih pjesma;

G. Poljaninu, (Drn. med. G... u) za ono što je još učinio g. 1858 sabrao u Oko-

lici Dobrinjskoj na otoku Krku i po Vinodolu;

Petrui Urvancu, sada slušatelju filosofije u Grazu. I on je sakupio još gimnazijalac liepu sbirku pjesama iz Dobrinjštine, te iz Unijah iž Losinj;

Jakovu Volčiću, sada kapelanu u Zarečju kod Pazina. Taj poštovanu starinu, trvd prijatelj pokojnog Frana Kurelca, doselivši se k nam iz Kranjske pravo je pojmio svoju poslanstvo. Došao je brat k bratu, učitelj k neukomu, tještelj nevoljnoumu. Kad se još iz Istre od tisuć glasovih glasa čulo njo, Volčić je dojavljivao u Slov. Glasnik i u Novice, sve što mu se još činilo vrednjogoga. Kolike poslove i druge rečenice jo protumačene on u novine zabranio!, najmanji spomenik naša

starine on je svjetu oznanio! Njegovih je pjesama mnogo. Poslao nam jih je u dva puta pismi od god. 1873 i 1874, punimi rodoljubnog žara. Da nam je samo više Volčić! Sad nam valja koju reći o samih pjesmam.

One nisu sve pobrano kako bi imale biti, al to je oprostivo, jer nije najljagliji stvar zapisati pjesmu ma na dlaku onako, kako si ju ču. Ipak mi ćemo jih stampati, kako su nam napisane. Vremenom usamo se od samih sabiraliča i od drugih rodoljubaca, da će „N. Slom“ u ruci sve popraviti, gdje bi što pogrešno bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije bilo naznačeno. Ali da se razumijem. Novajah je misliti, da se svaka pjesma može reći krije zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sela svako na svoj način, to gledi stvari same, to gleda izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koj se tame desi, neki popravi, što bi krije

Hrvatsku, u kojoj sam više godinah prebivao, jest najbolje mjesec svibanj, buduć sam to pokusio.

Nu neka ti je prepričeno, da ga sijes namah poslije oranja, zatim poslije malene kisice.

Na jedno austrijsko jutro uzmi 2—3—4 vag. (1 h. 26 l. — 1 h. 82 l. — 2 h. 45 l.) sjemenu kopljiva t. j. kako želiš imati: Za vratno ili sjeme, tankog ili debelog končića. Modijutim budi ti pravilo to, da sijes li kopljivo lih sjemena radi ili deblo končić, onda ga sij, redje, dočim za tanke končice gusiće.

Sjeme uzmi starije (dakako razumevam one, koje je bilo ljepe čuvano, naime od pliesničice i od drugih stvari), dočim izbjegavaj ako je ikakvo moguce novom, buduć je izkustvo dokazalo, da je starje sjeme za sjetu mnogo bolje nego li novo.

Sjeme kopljivo za kratko vrieme iznike, pa s toga i ngsi sav korov, koji bi ponikao; usuprot naidješ li na kakov travnici (korov) namali ju iznenđaj; ovo se manjlasti kod redje sjete događa.

Kopljivo sije se na omaska (rukom) a redje u redove. Kopljiva ima dve vrsti: Mužkih i ženskih, ili *bjelica* i *sjemenjice*.

Mužka se kopljiva namah čupaju čim su im stabala požutile; onda se veli, da je kopljiva zrielo.

Mužko kopljivo daje najljepše i najstnije platno.

Nasuprot ženska (sjemenjice) kopljiva čupat ćeš iz zemlje poslije tri tjedna, naime onda, kad opaziš, da je sjemenjica čarice počela dobivati ugastu žutu boju; onda so lima namah čupat sjemenjicu sa tim dodatkom, da i njo podlažeš (dakako to ćeš prije nećini) na drugi dijel, naime na onu, koja će za sjeme ostati, zatim i na onu, koja će se za predivo rabiti; jer iz ova posljednje proizvesti ćeš finije vlakno, dočim ono drugo ostaviti ćeš na oranicu sve dotele, dok sjeme nije sasvim dozorito, ali ćeš dobit dakako debelo končice.

Preporučujem ti, da dobro pazis na ono kopljivo, koje si ostavio za sjeme, jer bi ti u protivnom slučaju vrbeći i tis piste mnogo sjemenje pojele, buduć ga vrlo rade jedu; pa zato čini ti opaži, da je zence otvrdo, da nitiako u njem nije, tada namah sjemenjica čupaj i poveži, to čim se osusi, izmali isto, pa ga metni na pouzdano mjesto.

Sjemenjice siju mnogi gospodari većim dijelom među kurzu, krunpici, bob ili grabi. Osim toga siju se sjemenjice među kupus i ino zelje radi kupusenika, gusonicu; jer on sa svojin duhom (mirisom) raztjerava ovog neprijatelja svakom gospodaru. Toga radi točno preporučujem stvarnim čitateljima „Nase Sloga“ na praktično izvršavanje ovog što napomenem.

Sad prelazim, dragi čitatelju, na močenje kopljiva. Nosimo kopljivo onda stopranu i močila, kad smo mu obiskali njegovo korenje, zatim ga u rikevodli svezali.

Močenje je bolje sa pramaljeća, nego li sa jesom, preduzimati.

Odgovrda prolazi, tamo je najbolje kopnjivo za močenje složiti, posto neprestanu svišta vola dolazi.

A sad ukukedli kopljivo pritisni sa kamenom ili drugim čim, tako, da pod to — to jest na kopljivo, metni najprije daske i slame, i tek sada kamenje, zemljin itd., eda hrpa do zonjice propano, i voda ju ne odravlja. Konoplja se onda radi iz vode, kad se vlakno lako odtispuje (skida).

Vrieme močenju traje obično 7—14 danah — dakako ako je vrieme toplije traje manje, a ako je ladnije — duže.

Poslije svega ovoga dolje se izpera i na livadi prostro da se osusi, a pri tom se od vremena da vremena prevrće i sruši; sud se skupi, u snopice poreže i čeka, dok se na trljaci iztrija, na grebenice ogrebe, a napokon na prestici opredje.

U nekih predjelih, gdje ne ima blizu vode u. p. gdje u Dalmaciji i u Istriji, razgrnu mnogi gospodari još zeleno kopljivo po livadi i drugdje, te čekaju, da im rosa i sunce vlakno raztavi od stabala, to ih samo češće provrće. Ovaj način nije za preporučiti, jer vlakno pročeri, te tako ne daje nikud ljepe platno. Nu ipak je i ovo bolje za sili nego nikakvo.

Prihod sa jutra. Sa jednog jutra može gospodar dobit 10—18 vag. sjemena i 4—12 ct. lije.

Sjeme paklo rabe gospodari za ulje (od vag. t. j. 50 će doje 11—12 u ulja).

Sad to međutim ljepe pozdravljani i ostajem dušom i srdećem tvoj iškreni prijatelj

N. Vežić

Nadzornik gosp. i šumarstva občinskog

Različite vesti.

Promjene u tržansko-koparskoj bliskupiji. Preč. gosp. Ivan pl. Favento, bliski katehet kod c. k. gimnazije imenovan je bliskupskim povjerenikom kod iste gimnazije. — C. gosp. Josip Budin, do sad dubrovni pomoćnik Jezuita u Trstu je imenovan koralnim vikarom kod stolne crkve S. Justa M. u Trstu.

Feldzajgnmajstor Filipović vratačuju se

na Bosne prošao je Trstom. Dočekala su ga ljepe gospoda od svih oblasti; načelnik grada Trsta Dr. Angelini pozdravio ga je u ime grada koji se veseli, da tako otvorenja vojedu može vidjeti. Filipović mu je povratio Vebrovec.

U Vrbniku na otoku Krku pristajati će čuo u ljetno doba svaki put Lidojvi parobrodi (vapori) na putu iz Riske u Dalmaciju. Tako ćemo imat prilike laglje občiti s onim građem, koj je hrvatskemu rodu dno mnoge odlične sinovske.

Barbarska škola. Potvrđeno je došlo u zemaljskog školskoga odbora, da škola u Barbani bude hrvatska. Ljudi su to prisuli, pak su i dobili. Sraka hrvatska občina koja dosad ima tuđu školu morala bi to isto moruti; a to i mi najvrjedne preporučamo.

Stranac u Partizu za vrieme prošle izložbe bilo je do 200,000. Među njima broj se 55,916 Englez, 21,778 Niemaca, 28,890 Belgijanaca, 11,980 Španjolaca, 13,573 Amerikanaca iz Sjedinjenih država, 8601 Austrije, 2288 Luksemburžana, 6082 Holanđana, 14,968 Italijanaca, 1767 Dansaca, 2700 Svedjanaca i Norvežanaca, 6726 Rusala itd. Uzlanji je prilid vrgao 12 milijuna 653,716 frankova. A bilo je odlikovanih svih ukupno 1113 obrtnika, koji su primili: 22 velika dara, 139 zlatna, 340 srebrna, 328 mjeđuljubi i 284 poljubnih pjesama.

Prokop od Baltika do Crnog Mora. Iz Rusije se javlja: Ruska vlada dogovorila se sa stanovitim društvom Izvanjskih glavnica o spajanju mori Baltičkoga s Crnim Morem pomoću rieke Visle, Vlere, Priptje i Dnjeprja. Dužina te vodene ceste iznosi 290 miljnih. Projekt taj izradio je već g. 1857—1859. noki austrijski inženir; sada se pak evo pri stupi k oživotvorenu istoga.

Neki austrijski oficir, koji su se u površju vojnici službu bili upisali, odgovorili su prije nekoliko dana iz Tarnopolja za površju. Prijedugo li su zapustili Beč, primioš plaću za dva mjeseca unapred. Persijska vlada izdala je tom prigodom oficirom i kapalmaistori 24,000 for. a. v.

Afganistan je gospodira zemlja tamo u Aziji, u kojem Inglezi gospodaju.

Zemlja je to prostranija od Austrije, ali ima samo 6 milijunih ljudi. Vladar te zemlje zove se kau, a ime mu je Šir-Ali. Bit će mu 54 godine. Kažu ga junaka. U harem uima 300 ženskih. Toga kuma utrili su Inglezi, jer da ih je vredno, što nije bitno primiti jednoga njihovoga valikoga poslanstva.

Inglezi imaju jaku vojsku, ali ni Afganistan nije bez njih. Već se glasa, dok ove pšenice, da su Inglezi razobili jednu Sir-Alovu vojsku, te to još nije sve. Jer su ju pred mnogo godinama Inglezi bili već daleko zaslali, pak su najkašnje u jednoj sutiski izginuli do jednoga. Kako je naime zemlja brdotina, mnogi su u njoj klanci išli sutiske, pak je labko vojsku izgubiti. Vendar bi reči, da će ovaj put Sir-Aliju još sručiti, te se glasa, da je i pobjegao iz Kabula tvrda grada.

Ljubezna supruga Hilti Žena. Neki obični čestnik pogoden bi u ratu otvorenom strlicom u dono rame. Lječnici mu rekuće, da će si život spasiti samo tim, ako si ranu po kojem čovjeku izsizati dade. Ali ranjenik reče: „Bozo sačuv! Ja nemogu zahvaljati niti dopustiti, da itko radi mene svoj život na pogibelj stavi!“ Kad je ranjenik zaspao, dođeo tko k njemu njegova supruga (žena), te mu spajavajućem izsiza otvor iz rane... Tačko spisi ljubezen žena život svomu mužu, ali morada za nj žrtvovati svoj život, jer da otkrova na skoro umre!

Brzi hodoč. Onomadne u Londonu mnogo se Inglezai i Amerikanaci okladilo (skometilo) tko će bolje i više hoditi. Među njima najbrziji je bio Inglez Corkay, koji je kroz vrieme od šest dana prešao 521 in-

glezku milju i dobio okladu od 10,000 for., za njim naki Brown, koji je u isto vrieme prešao 505 milja, po tom naki Bowal, koji je prešao 469 milja itd. Ako se promisli, da jedan inglezka milja jo to isto, što četvrti dijel ariječke milje, ili pol ure lagana gola loda, to je onaj prvi hodoč prekoracio da dan koliko bi se pomalo hodilo 42 ure. Evala njemu!

Tek Novaca polag Borse u Trstu

od 1—15. Decembra 1878.

Dne	Cardinali (čekan)	Napomeni	Isto ster.	Prič. am- bros (ček)	Dne	Cardinali (čekan)	Napomeni	Isto ster.	Prič. pre- ček (ček)
1	5.54	—	—	9	5.51	9.30	11.73	100.25	
2	5.54	9.30	11.00	100.40	10	5.53	9.30	11.70	100.20
3	5.54	9.30	—	100.10	11	5.54	9.31	11.72	100.10
4	5.53	9.31	11.76	100.40	12	5.55	9.33	11.74	100.24
5	5.53	9.31	—	100.25	13	5.55	9.34	11.76	100.10
6	5.53	0.29	—	100.25	14	5.55	9.34	11.76	100.10
7	5.53	0.29	—	100.25	15	—	—	—	—

Pregled tržanskog tržišta.

dan 12. Decembra 1878.

OD	DO
for. nr.	for. nr.

Vesak primorski i ugarski za 100 kg	—	—
Kafe Portoriko	129	132
S. Domingo	70	88
Rio polaz. vrstl	60	66
Cukar austrijski, tučeni	35	36
Crletje trato bučalo (Ori- gantonsko)	21	30
Naranča skrivena	3	4
Karbo puškoje . . . za 100 kg	12	13
lerantinsko	8	9
Smokvo kraljevska	15	—
Ljumini skrivena	16	15
Bardotki itli manduljoli pulj. za 100 kg	85	87
dalmatinsko	—	—
Lošnječi	23	36
Aljuro	15	25
Pšenica ruskia	9	10
graklaša	—	—
Kukuruz (turkijska) ruskia	5	6
Ital	6	7
Jedan	50	50
Zob ugarska	7	6
arbanaska	6	6
Passul (fazol) polaz vrstl	—	—
Bob	—	11
Loca	12	14
Oriz talijanski	15	25
Vungleški (kitajski).	16	15
Vuna bosanska	117	120
morojska	110	117
arbanaska	—	—
Dasko austrijsko jelovac	52	92
slavon. "	44	75
Greda	12	14
kuhovino	8	12
Ulio italijski vrstl . . za 100 kg	42	46
" srednjo vrstl	50	58
dalmatinski	40	46
istarški	—	—
Hamono ulje u barilash	12	50
" u kastetah	19	—
Kežo strojeno naško	107	134
salci vojetro naško	70	110
dalma. lat. i bos.	70	85
janjice naško . . za 100 kom.	95	106
dalmatinsko	70	—
kozjo	75	80
vuneno slano	55	65
kuhlo	19	30
zeljo za 110 komada, u prebra	23	27
" za 100 kg	28	31
Sardola i karli	15	21
Vitriol modri za 100 kg	23	26
zeleni	5	15
Maso	76	91
Loj dalmatinski i naški	43	45
Salo	—	—
Masi (salo raztopljeno)	18	46
Slanida	42	44
Rakija otolitar (100 litara)	14	16
Galidi istarski . . za 100 kg	1	—
Rui naški	9	—
Istarski	8	8
Vinsko strogotino (Opulpa)	31	46
sploh	32	—
Lumban (jubnica ed Javor- riko)	14	16
Pakal batli od 100 kg	3	73
Canja (Streco) . . za 100 kg	17	25
Kratam dalmat.	17	25

Grleba bol, kašalj, hrepotavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala ustih itd.

mogu se u kratko vrieme izločiti rabljnjem

NADARENIH

Prendinievih Sladkiša

(PASTIGLIE PRENDINI)

Sto ljh gotovi P. Prendini inčvar i Uekaruk u Trstu.

Veoma poznači učiteljom, propovjednikom itd. Probijenih kašnja nođe, nadavno jučare hrepotavice i golenih zapalih nestaju kao za cudo uzmajem ovih sladkiša.

Opoznač. Valja se pozati od varalaca, koji je panđinjan. Zato valja uruk pitati Prendini-ec sladkiša

(Pastiglie Prendini) to glodi, da bude na omotku klijije (skutku) moj podpis. Staki komad tih sladkiša im u utjehu na jednoj strani Pastiglie, na drugoj

Cjena 30 novč. kutijici zajedno sa naputkom.

Prodaja se na Prendini-ec Uekaruk u Trstu (Faremaci Prendini in Trieste). — A izvan Trsta dobivalju se na Ricci kod Prodana Uekaruk i kod Iechola i Paticijskih mirodija: — u Gorici kod Zanetti-a, Pon- toni-a, Kerpana i Kirnora; — u Puli kod Wassermann-jejkar, i Schrinnera mirodija; — u Matom Ložinju kod Vittorini-a; — u Pazinu kod Lioni-a; — u Zadru kod Berdita i Benetini-a; — u Šibeniku kod Borsa i Mistrija; — u Spiljci kod Volpi-a; — u Korčuli kod Zoretti-a; — u Makarsku kod Poljan-a i u svih bliskih Uekarukih ili Specijerijah.

37

OGLAS.

U nakladnoj i umjet. trgovini

M. BABIĆ

u Budim-Pešti (Budapest Alte Postgasse N. 6.) iznalaže su i mogu se dobiti ljepe i divne amjetnički izradjene

NOVE SLIKE

i to: I. slika

OSLOBODIOCI

Bosne i Hercegovine.

Na toj slici nalaze se osim ovih grbova: austrijskog, hrvatskog, bosanskog i hercegovackog, još i jedanac po fotografijah izrađenih likovima onih ljudi, koji su tom volikom, a po hrvatsku istoriju slavnom djelu najvažnijim ulogu imaju, a to su: 1. Njegovo c. k. Franjo Josip I., car austrijski, kralj ugarski, hrvatski itd., a sad i gospodar Bosne i Hercegovine. — 2. Gjeneral: Baron Filipović. — 3. Baron Janovanić. — 4. Nadvojvoda Salvator. — 5. Herceg Württemberški. — 6. Tegetthoff. — 7. Gros Scapary. — 8. Kniffel. — 9. Müller. — 10. Pukovnici: Rittel. — 11. Villett.

Slika je vrlo divna, i to: poput jednoga krsta (krizija) izvedena. — Svi likovi ukrašeni su lepim hrvatskim trobojnim okvirima i lovovim vjencima.

III. Slika:

Uzlazak austro-ugar.-hrvatske vojske u Sarajevo 19. Kolovoza 1878.

Sve tri slike jednakice su veličine, i to: 50 centim. visoke a 85 široke. Sve tri slike crtao je prvi vješt na monarkiji g. Kacler, i zbilja su remek-djela, sa kojima se naš narod dičiti može.

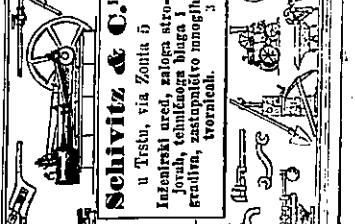
Cjena je svakoj taj slići zasebno samo f. 1.50 novč. Tko naruci sva tri komada u jedared, taj dobije ove tri slike za f. 4. Tko pak naruci u jedared jedno na drugo najmanje 10 komada, taj dobije sei deset slika za f. 10. Slike će se slati samo za gotov norac, il pak kroz postarsku pouzeću (zur Postnachnahme).

Novce i poručnine valja slati na ovu adresu:

M. BABIĆ in Budapest, Alte Postgasse N. 6.

Višegodišnji solidan rad ve trgovine, jamči svakome za hrzn, točnu i savjestan poslu.

7

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nasloga sve pokvarci" Nar. Posl.

Predplatnički poštarni stoji 2 for., a seljak 1 for., za cijelu godinu. Krimson 1 for., a seljak 50 novčića za pol godinu. Izvan Carevine više poštarni, teđe se najviše 8 seljaka, to su veliki, da im list ušljemo svim ukupno pod jednim zavojem i imenom, davač doma za 70 novčića na godinu strakom. Novčić je seljak kroz poštarsku Naknadnicu. Imo, prezime i najbliža Postu valja jesu označiti. Kemu List nedostaje na vremenu, neka to jari odpravnici u stvoru pisma, za kojo se neplaća nikakva poštarni, neplata izvana Reklamacija. Tko List rima i drži, ako je postao, ga i plati.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

nakon 80

Tipografija Figli di C. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pismo se salju platljeno poštarni. Vesti, dopisi i drugi spisi štampani se u cijelosti ili u izradku, nismo prama svojoj vrijednosti i smjeru otoga lista. Ne-dopisani se dopisi neotporebili. Osobna napadanja i čisto ekstravani stvari neplaćaju mjesto u ovom Listu. Pribrojena se pisma tiskaju po 5 novčića svaki redak. Glasici od 8 redaka stoji 60 novčića, a svaki redak surađuje sa novčiću; i u slučaju opotovanja po što se pogodno oglasiti i odpravnici. Dopisi se novčiću. Uredničko i odpravnici, osim izvanrednih slučajeva, nadopisuju, nego putem svoje Listnice.

Poziv na Predplatu.

Godina 1879. bit će „Naša Sloga“ lešeta, a našoj neslogi i nemaru bila zadnja! Želili smo ovaj list stampati svakoga tjedna, ali je za sada nemoguće. Tekom godine možda i do toga odljemo.

Odlučili smo u podlistku stampati hrvatske narodne pjesme iz Istri, kojih nam poslaše mnogi prijatelji; a druge ćemo pobrati iz knjigah, u kojih su već tampane. Ufamo se, da će nam još koji prijatelj i rodoljub pripovestati pjesmama, poslovcima, zagoneckama i pripovjetima onako vjerno, i u onom dijalektu, u kojem jih je čuo.

To ćemo sve onda izdavati u snopčići i za malu cenu, da bude svatko mogao složeno imati.

Preporučamo svim rodoljubom, da nam dopisuju iz svojih krajeva po istini sve, što misle da je vredno. Stampat ćemo cijelo ili medju različitim vijesti, kako bude priljubljen. Molimo, da se dopisi pišu na polovicu linije,

Predplata a poštarnom za cijelu godinu stoji samo 2 f., a za seljake samo 1 f. Za pol godinu polovicu, Izvan Carevine za poštarnu više.

Ali ako se nadje barem osam seljaka pod jednom postom, i voljni su pod jednim zavojem i imenom dobivati list, onda pušćamo za 70 novčića na godinu svakomu. Poštu, ime i pridjeval valja jasno naznačiti. Ako tko nedobiva lista na dobu, neka se potuži u pismu nezaštećenom i izvana napiše uz Adresu „Reklamacija“. Za takovo pismo neplaća se poštarni.

Novce netreba posiljati u zapечаćenu listu, jer je predrago, nego se uzme poštarska naputnica (Vaglia

postaće, Postanweisung), po kojoj je cijenje, a i mesta ima na njoj dosta, da se napiše ime, vrieme za koje se plaća, i što se drugo želi.

Tko nam prvoga broja nevrati, držat ćemo ga za predbrojnika.

Nego ovdje nam je opomenuti sve one p. n. predbrojnike, koji nam još nisu platili lanjsku il dodar predlanjske predplate, da to slo prije učine, da pak nebude neprilikah ni nam ni njim!

Uredničtvo „Naše Sloga“

Tipografija Figli di C. Amati, via della Zonta N. 7 u Trstu.

Kojim smjerom da se krene?

Kako se je bilo daleko doprlo sa Italijanstvom u Istri u novije vrieme, vidi se s toga, što se je zavelo u sve urede, nesamo običnog nego i u državne, političke, sudbene, porezne, posavske, brzjavne, talijanski jezik kao jedini službeni. Vidi se s toga, što se je veće manje sve niže škole poitalijansko; što se je učitelje odgajalo talijanski, a kao iz milosti one, koji su htjeli, učilo hrvatski; što je i kod školskih oblasti bio talijanski jezik kao jedini službeni zamjenski. Vidi se s toga, što se je c. kr. kotarski sud, unatoč odлуčki c. kr. prizivnoga suda, protivio uknjižiti pogodnu kupoprodaju samo s toga, jer je hrvatski pisana bila. Vidi se s toga, što se c. kr. nadzornik (jur tada u službi, ili nastupivši ju odmah zatim) nije ustvučavao u svojoj knjizi nazvati Istru posjednjom pokrajinom Italije. Vidi se iz svega. Vidi se iz mnogobrojnih izjavih privrženosti, potajnih i javnih, ustimenih i pismenih naprama vladajućoj kući

italijanskoj a neprirvzenosti naprama našoj najnovije vrieme — po nekim stanovnicima Istre.

Napokon prodranilo je to i naše krmilare, koji su pomogli stvarati to stanje. Svojom uvijeknostil ili opomenuti, što s višega, što s nižega, zapazili su, da su na krivu putu, da se tako nesmje dalje, da se tako neradi na korist svoga preimlostivoga gospodara, niti njegove prejasne kuće, dapaće da se tako proti probitkom istoga glavaru i njegove obitelji radi.

Uvidjeli su, da valja krmilom o-krenuti.

Kojim smjerom imaju krenuti, čini se, da još nit sad nisu posve na čistu. Mi jesmo, pak ćemo svoju iskreno reći, a oni neka ju hladno promozgaju, te neka vide, imamo li pravo.

Videć mi, kako nam se djecu odgaja — a u ob odgoju ovise sreća ili nesreća državljana i vladara; kako nam se u srednjih školah pripravljava mladiće k višoj naobrazbi; kako se na učiteljstvu odgaja buduće učitelje i učiteljice našeg naroda; kako se veće pazi, da se naši mladići i djevojčice njemački nauče, nego da se naobrazbe; kako se nagradjuje one, koji koliko njemački i u pukoj školi uče; kako se hoće, da naši učitelji i učiteljice i iz njemačkoga izpit rade, s toga valjda, da se pak i u pučke škole njemački učevni jezik zavede: videći mi sve to sudimo, da se našim krmilaram nekako germanstvo u glavi roji, da nam misle talijanstvo sa njemačtvom zamjeniti, da nas hoće ponjenciti.

U tom neće uspjeli, to jim je užaludan posao. To je proti vjećnim zakonom prirode. Proti tomu govore pokusojuj, jur učinjeni. To je proti probitkom naše prejasne kuće. To je proti pisanim državnim zakonom.

Gledajte tu božju prirodu. Sve se po njezinim zakonima razvija, sve po njih usavršuje. A čovjek, najplemenitiji stvor u njoj, da se od nje odalji, da se njoj iznevjeri?! Sili ga proti njoj, a ona će ti se prije ili kasnije osvetiti.

Listajte povijest, tu učiteljicu svetu. Stoljeća i stoljeća bili nam Nienci u zemljama gospodari. Vladali nam Kadolahi, Eppenstein, Sponheim-Osterburgi, Andechs-Meranii, Walsei i kako se sve zovu. Vladali nam oni i četa njihovih po cijeloj zemlji raztrešena. Po svoj imeni su svojih utvrđenih gradovab, sva zemljista bila su njihova (sto nisu bila benetačka), svi stanovnici naši pradjedovi i djedovi, bili njim kmeti ili sužnji. Oni su pomrli, gradovi jim se razrušili, zemljista presla su u druge ruke: *kmeti prestali su biti kmeti ili sužnji, ali nisu prestali biti ljudi, nisu prestali biti Hrvati*. Evo nas potomakih njihovih, koji o tom najbolje svjedočimo. — *I noviju povijest bliže pokušaj po-njemetiti nas*. U samom ovom stoljeću zavelo se je bilo skoro po cijeloj zemlji njemački jezik kao službeni u uredih, kao učevni u svih školah ne samo srednjih nego i nižih, u normalkah. I taj pokus pokazao se jalovim: novacah se je mnogo potrošilo, nas se je malo naučilo, a nikoga povjencilo: mi smo još tu kao Hrvati. Da paće taj pokus pokazao se je nesamo jalovim, nego i stetnim, pogibeljnim po državu samu, po probitku naše prejasne vladajuće kuće.

Tadanji naši mladići, siljeni učiti se njemački, ili su zapustili škole nemogav napredovati, ili su se naučili veće kao papige, nego kao razumni ljudi, ono što se je od njih zahtjevalo. Malo jih se je pobolje njemački naučilo, malo jih se je naobrazilo. Mnogina težeća za pravom naobrazbom posegnula je za hrvatskom ili talijanskom

PODLISTAK.

HRVATSKE NARODNE PESME

Sto so pjevaju

PO ISTRI I KVARNERSKIH OTOCIMA.

Uprava „Naše Sloga“ držala je od prvog početka, da će se mnogo odužiti narodnoj stvari, ako pobere sve blago jezika hrvatskoga Istre, pak to u zgodno doba štampan i eda svetu, neka sudi koliko još ima krepćine u ovom narodu, što je cijelo vjekove zapušten dremao ni neznačajuć, da je udo velike čitljivi, koja još izumrla, znamente kuća, koja se još izkopala nije. I tako božjim putom počimamo štampati današnjim brojem narodne pjesme, što se pjevaju po Istri i Kvarnerskih Otočima. Ali prije mislimo, da nam još koješta spomenuti, to za prešlo što je učinjeno, to da buduće što se ima učiniti. Pjesamal imamo baš mnogo. Zahvaliti nam je na tom slijedećoj gospodi:

Mihovit Luginji, duh. pomoćniku u Lovranu; za nekoje pjesme iz Istrije;

Antunu Fabrisu, duh. pomoćniku u Linderu kod Pazina, koju je još djakom tamo poblijedio koješta;

Mikuli Lukčiću, učitelju u Milohnič-Selju na otoku Krku;

Blažu Košari, sada duh. pomoćniku u Kvarnaru (dolja Istra), koju je na svom domu u Promontoru, pobrav davnih junačkih pjesama;

G. Poljanini, (Dru. med. G...) užaludan je još učenik g. 1859 sabro u Okočici Dobrinjskoj na otoku Krku i po Vinodolu;

Petrić Urvaću, sada duh. slušaču filosofije u Graci. I on je sakupio još gimnazijalac i lepo sbirku pjesama iz Dobrinjštine; te iz Unjijača Lobišnja;

Jakovu Volčiću, sada kapelatu u Zarečju kod Pazina. Taj postorani starija, tvrd prijatelj pokojnog Frana Kurelca, doselivši se k nam iz Kranjske pravo je pojmeno svoju poslavstvo. Dosao je brat k bratu, učitelj na neukomu, težitelj nevoljnicu. Kad se još iz Iste od tisuću glasova glasa čulo nijo, Volčić je dojavljivao u Slov. Glasnik i u Novice, sve što mu se je činilo vrednijega. Kolike poslove i druge rečenice je protumačena on u novine zabranio!, najmanji spomenik naše

starine on je svetu označio! Njegovih je pjesama mnogo. Poslao nam jih je u dva puta pismi od god. 1873 i 1874, punimi rodoljubnog žara. Da nam je samo višo Volčić! Sad nam valja koju reći o samih pjesmama.

One nisu svo pobrane kako bi imale biti, al to je oprostivo, jer nije najlaglja stvar zapisati pjesmu ma na dlaku onako, kako si ju čuo. Ipak mi ćemo jih stampati, kako su nama napisane. Vremenom ufanje se od samih sabiraca i od drugih rodoljubivih, da će, N. Slogram u ruci sve popraviti, gdje bi što pogrešno bilo naznačeno. Ali da se razumijemo. Nevaljajte mišliti, da se svaka pjesma može reći Krivo zabilježena; jer istu pjesmu pjevaju dva sola svako na svoj način, to gledi stvari same, to gledi izgovora. Zato ćemo mi u ovom izdanju zabilježiti, gdje se pjesma pjeva, pak onaj koji se tamо desi, neka popravi, što bi krivo bilo, te nam u priliku blagoghotno pripovjedi.

Pjesme su sadržaja vrlo različnoga, južnike, ljubavne, poučne, pobužne, a lini i vragoljanske. Ali pametno čovjek može zamjećiti, da i te štampano, neka sve dodje na vidjelo. Slaba Izvodjba bila bi ona, gdje bismo se samo dobro prikazivali. Narodni karakter tek se onda može ocijeniti, ako poznas sve vlastnosti i dobre i zle.

Po mogućnosti poredati ćemo pjesme tako da budu prvo junačke, onda pobužne, pak povjestrne ljubavne. Kako smo već oglasili u pozivu na predplatu, izdati će se ove pjesme i posebice u svečinjicima. Na dobrat nećemo gledati, samo da se štampa plati.

Napokon još jednu:

Naša je nakana, kako spomenumu, sve pobrati, što će na dan sada za nas svjedočiti: i pjesme i poslorice i uganka i priče i običaji i gatanci, jednom besjedom sve, u čem se razlikuju od drugih zemljaka — sve, što je naša osebina. Kazuju nam, da su divni ženitibni običaji u dolnjem Istri. To izgiba od dana do dana, a nikogu nije, da bi pobrav i viorno popisao. Ufamo se stalno, da će ovom prilikom mnogi, osobito mladići naši svećenici, na to pomisliti, pak tako lijepe imo zasluziti, kako ga je zasluzio Jakov Volčić i ostala po izbor družba, koju spomenumu.

Pod svakom pjesmom naznačiti ćemo iz čije je slike, a to pokraćeno:

Vol. sb. — reći će — Volčićeva slike
 Polj. — — — — — Poljaninova
 Luk. — — — — — Lukatičeva
 Urv. — — — — — Urvacića
 Kos. — — — — — Košarića
 Fab. — — — — — Fabrisova
 p. Leg. — — — — — popa Laginja itd.

knjigom. Hrvatska starija knjiga nije bila poznata, novija još nije bila pročijeta, niti ono što je bilo nije bilo poznato, pak je većina posegla za talijanskim knjigom, koja je nam ju po samoj naravi pručnija i prijaznija nego li njemačka, koja nova bila je juž bolje pročijeta; većinom političkoga sadržaja, a stara ozirjela, i ta je bila radi češčega i raznoga dodira s Talijanom i kod nas prilično poznata. Većina nije se naučila ničnjem, što se je od nje zahtijevalo, niti hrvatski, što bi po prirodi bila imala. Većina nije se naučila jezika svoga, jezika svojega naroda, nije se odgojila za svoj narod, nemože mu služiti, kako to najbolje nas današnji dopis iz Kopra kaže. Mnogi te većine učeć knjigu talijansku, kasnije i u samoj Italiji, usisao je i duh talijanski, tako da je obljubio nesano knjigu i umjetnost talijansku nego i državu talijansku, da mu je usta i omega Italija. — Da bi pak i bili iz naših mladića iztešali Niemece, da bi nas i bili ponjemeli, konu bi to bilo korištito? Zar našoj monarhiji? Zar našoj vladajućoj kući?... Kamo nas pele ponjemevanje, odgovorio je ovih dana u državnom saboru poslanik Schoeneler Niemeck.

Moguće da je i taj državni razlog bio jedan između onih, s kojih se je učinilo članki 19. temeljni zakoni, kojim se je proglašilo sve narode austrijske monarhije jednakopravnini u uredi i u školama. Neka nam se nezamjeri, da imamo taj članak po stoti put u ustih. Nismo mi tonu krivi, krivi su oni, koji slovom toga zakona nerade, koji proti njemu rade. Dok god se bude proti njemu radilo, dok god se nebude u život uveo, mi ćemo ga spominjati, mi ćemo opominjati one, koji ga nevrše, mi ćemo zahtijevati, da se vrši. Taj članak ima životnu znamenitost veću za našu državu nego za nas. Tko god proti njemu radi, radi doista i proti nam: premda nas već probudjene uništiti neće; al radi mnogo veće proti našoj monarhiji...

Nije druge. Talijanstvo vodi nas u Italiju, njemačtvu vodi nas u Njemačku. Jedino hrvatsko ostavlja nas u Austriji.

Hrvati smo, sinovi onoga naroda, koji je juž mnogo pretrpio, s kojim se je svakako postupalo, komu se je svakako nepravdah naneslo, a koji pri svem tom slovi sa svoje nepokolebitive vjernosti, sa svoje neopisive pozrtvovnosti, sa svojih velikih zasluga za naš prejasni dom, za našu monarhiju. Nećete li nas za sve to nadariti — a mi toga nit nepitamo — a vi nas bar radi toga nekazuite. Neoglašujte se učiteljici sveta, dajte nam bar što nas ide — po vjećnih

zakonili prirode i po pisanih državnih zakonih! Mi ćemo, ako je moguće biti još vjerniji, još pozitivniji, još zasluzniji. Vi, što je za vas glavno, čete brod, koji vam je povjeren, da njim upravljate, očuvati da se nerazbijte, te da ne budu komadni s njega nastavši porobljeni k gradnji drugih brodova.

Ivan i Marko

razgovaraju se o porezih.

Ivan. Jesi li Marko platio poreze?

Marko. Šta su ti porezi, ja ni neznam.

Ivan. Porezi su stibre, kontribucijoni, franjski i kako se sve zovu.

Marko. Pak dobro. Kad znamo što su stibre, zašto da ih retimo?

Ivan. Ali je bolje, da našu besedu rabimo, nego ludu. Porez je hrvatska riječ i reći će, da je porazrezano na svakoga toliko, da plati.

Marko. Nu neka bude! Platilo sam jih, nebilo jih, sve do krajeare. Ja bila bi rado znao, tko je da komu pravice, da mu moram plaćati i od kuće u kojoj prebivam, i od zemlje, koju ležam, i od svačesa već današnjeg.

Ivan. Nemoj, Marko, ludo govoriti!

Marko. Nije Ivane ludo, kad se muteni novci broje.

Ivan. Jest, brate, ludo si govorio, pak evo ti dokaza.

Marko. Nu da čujemo!

Ivan. Čuj, Marko! Jesi li se kada pravdo?

Marko. Jesam, Ivane, ta znaš da sam sve, što imam, izpravido od pogane rute, koja mi je bila otacastvo otele, a zapravo sam došla žutih žuljevih, neka sam dragi Bog znade!

Ivan. No, pak jesli li što sudeu dao?

Marko. Nista Ivane, nego što sam plaćao biljege (bule) i cesta, koji mi je pisma donišao.

Ivan. Vidis dakle! A tko je sudeu platio, da ti sudi?

Marko. E, valjda kasa!

Ivan. Dobro. A što misliš, Marko, je li dobro, da se je Bosna osvajila?

Marko. Ja bila rekao, da jest, jer ono je naša krv, pak je pravo, da bude pod jednoga kralja; zemlja je plodna i bogata, pak će naši krajevi s njom trgovati, naš će svet tamo zaslužbe naći.

Ivan. Vidis, Marko, mudro govoris. A tko je dao pjenec, da se vojska sakupi, koja je Bosnu uzimata?

Marko. E, valjda kasa!

Ivan. Marko brate, ti malo i trguješ. Kad ides po sajmovih, ljepeš ti se vid, da su ceste gladke, i da je na sajmu

ljudi, koji red drže, da ti koja ludoba što neodnese.

Marko. Bogme istina je, ljepe mi se vidi. Ja sam se dosta svoj dan na trzio, al mi nikad nije posafilo, — ma da rečem, ni što bi oko natrusilo.

Ivan. Tako je. A tko plaća, da su ceste u redu, da je red i sigurnost među ljudi?

Marko. E, valjda kasa.

Ivan. Ti inač, Marko, dječe. Ide li ti koje u školu?

Marko. Ide brate dvoje, jedno žensko, jedno muško. I oboje mi, hvala Bogu, ljepe poštenje čini. Al je i učitelj mudra glava, i učiteljica je, na takovo mi daj.

Ivan. Dobro, Marko, a tko plaća te mančitelje?

Marko. E, valjda kasa.

Ivan. A tko kasi daje novec?

Marko. Bone, Ivane, ta rekao sam Ti, da sam nosio platiti.

Ivan. Jesi, Marko, ali si rekao i to, da nije pravo, što moras plaćati.

Marko. Istina je! Da tko će platiti sudea, vojnika, stražu, čestu, školu, nego mi sam, kojim svega toga treba.

Ivan. Nu sad vidis, da si se bio prenagliš!

Marko. Bogme, jesam. Dakle Ivane, kako ćemo reći, što su porezi, ako bi me koji ljudi od mene pitao?

Ivan. Ju mislim ovako: Porez je ono, što plaćamo obćini, župniji, državi, za odmjenu onoga, što obćina, župnija, država nam čini u prospitku napredak — budi da nam čina, što imamo, budi da nam lagje načine daje, da nov imat stečemo.

Marko. Evala ti, ljepe si ju odkrijao. Samo ne razumijem pravo, zašto govoris posebi o zemlji, posebi o državi.

Ivan. To ti je, Marko, zato jer, nesto se za nas brine komun ili obćina, nesto se brine više obćinal skupa, to jest, župnija, kao na primjer Istrija, a za velike stvari brine se više župnija skupa, a to se zove država, cesarstvo, ili kraljestvo, kako se već gdje zove.

Marko. Da koja je naša država, Ivane?

Ivan. Ma Austrija, bog te dao! A tamo na iztok je Hrvatska i Ugarska.

Marko. Bone to pravo govoris. Jer goru čuju lugar, koga obćina plaća. Za župniju govoris, da se župniji brije, tamo od Poreča. A na pritliku vojsku diže cielo cesarstvo, sude plaća cielo cesarstvo. Bone, jest tako! Al tko je tebi, Ivane, sve to protumačio?

Ivan. Brate, Marko, ta znaš, da se je moj brat kamo nekuda školao. Kad bi dohodjao kući, sve mi je ljepe dan za danom tumačio, da razumijem, kako sto po svetu ide.

(Slijedi ēe.)

Bosansko Odslanstvo.

U jednom od predjasnijih brojevih „Nase Sloga“ govorili smo o poslanstvu iz Hercegovine i bili smo obećali, da ćemo opisati doček na Rieci. Nego u listu, izlazećem samo svakih 15 dana, toliko je toga priobčiti, da smo onaj opis morali izpustiti. Samo spominjeno, da su te Hercegovce počastili lepim šlovom, gdje se bijahu sakupila po izbor gospoda hrvatska, a medju njima i baruni Vranicani-Dobrinovići. Tri Hrvata iz Istre napili su braći hercegovskoj na riečkom zemljištu. To bješe jedan Fiamin, plovac nječki; drugi Brusić sin, savjetnik, a treći Rabar-Vladić učitelj latinskih škola. Hercegovci su veselo otišli govoreći: Nemojte naš zaboraviti, zašto mi vas nikada nećemo.

A sada ćemo vam dve tri reći o poslanstvu iz Bosne. Bijaše jih od svake vjere nekoliko, ili da bolje rečemo, svi su bili hrvatske vjere, samo zakona različnoga, to kršćani, to muhamedaneći i žudje. U Beču i Pešti nadivili su se mnogim lepim stvarima. Osobito da su u Beču rado vidili sprave, kojima se kuce gase i gasioce, jer u Beču to ljepe znaju.

A Budimpešta je za muhamedaneke kao Meka, jer u Budimpešti ima grob nekog Deli-babe njihovog sveca, pak je džamijeta i državu, to bismo mi rekli, crkvu i pop.

Da su jih u kraljevih dvorih ljepe dočekali, to se već znade. Cesar je svakog nesto pitao po tumaču, i tako vescio bio, da vidii nove državljane.

Nego njegde nije bosansko poslanstvo tako veselo i zadovoljno bilo, kako u Zagrebu; a o tom ćemo vam pripovedati drugo na široko, jer danas nije više mjesa.

DOPISI.

Iz Kopra.

Evo Vam par riceñih na Vaš članak „hrvatski jezik u Istri“ tiskan u posljednjem broju. Nadam se, da ćete južnijim vremenjem listu.

Ugledna jedna osoba ovdje tužila mi se je, da stvari ob uzgoju i Istri i tom članiku nije dosta jasno razložena. Niti ta osoba, niti stotina drugih, da se nije odgojila talijanski, kako vi kažete, nego da se je močila sa njemačkim. U Pazinu, u Tinjanu, u Žminju, i drugud, da se nije učilo niti riječi talijanski, da se je sve moralno učiti njemački od najmlađih noguh. Niti on niti stotina njegovih vrstnjaka nije se mogla usavršavati

Pa mu ljubi blju knjigu piše:
„Odi doma, Kraljeviću Marko!
Uzrija je javor sa jabukom,
Pobilija na sokolu perja!“ —
Sršnja se desata godina,
Još ni doma Kraljevića Marka.
Andjelija ljubi govoriti:
„Mandalina, moja zaovic!“
Ovo je nama desata godina,
Da ni doma Kraljevića Marka.
Krojimo si robu na junačku,
Sedlajmo si dva najbolja konja,
Meni vilu i tebi Goluba,
I mi odmo da dvora careva,
Mi si odmo podiši Marka.“
One kreje robu na junačku,
Sedlaju si dva najbolja konja,
Ter su išlo pred dvore careve.
Kad su dosle pred dvore careve
Med sobom se ponijale straže:
„Aha, bože, čuda nevidjenu!“
Lipo su ti dvi delije mlade.
Na pogledu kano i divočke,
A na skoku kano i delje.“
Božju stražu pomoć nazivaše:
„Bog pomoći stražu carovljevu,
Gdi mu sluga Kraljeviću Marko?“
„Gori mu jo u srčilini kamaram,
Gori sidi s virnom ljubi svojom!“

„Boga tobli, stražu carovljevu,
Zovi slugu Marka Kraljevića.“
Veli straža Kraljeviću Marku:
„Bog te vidi, Kraljeviću Marko,
Tebe zovi dvi delije mlade,
Dvi delije zname i nezname,
I nezname nikad nevidjenu!“ —
Marko grede na bile barkune
Govore mu dvi delije mlade:
„Boga tebi, Kraljeviću Marko
Sto ti ne greje junak do dvorova?
Selo ti je priko mora dana,
Ljubi sutra za drugoga grede.“
Kad je Marko riječ razumio
Svoju j lipu ljubi ostavio
I on gredo care, čestitomu:
„Da, moj care, dobiti gospodare!
Evo ti služim deset godina dana.
Plati menu da ja doma gredem;
Selo mi je priko mora dana
A ljubi mi za drugoga grede,
Moju si grem ljubi odkupiti,
Moju si grem soli pohotiti.“
„Virna sluge, Kraljeviću Marko,
Lipse sam te ljube dohvatin!“
„Oj, moj care, mili gospodare!
Prva ljubav u srcu zavila
A druga ju olovom polita.
Plati njega ento gospodine

Plati njega i on doma greda. —
I metnu ga za se na konjku.
Kad su dosli u srid gore crne
Progovara Kraljeviću Marko:
„Boga vam, dvi delije mlade!
Za koga je moja sele dana,
Za koga mi moja ljubi grede?“
Al su njemu mlade besidile:
„Bog te vidi, Kraljeviću Marko,
Još nepoznaš sele ni ljubovce!
Ljubi ti je s lobom na konjku,
Sele ti je uza te na konja.“

Koš. sb.

Sultanija.

(Iz Promontura)

Piše kujigu care gospodino; „Koji ima sina al sinova
Da ga salje caru za soldata!“
Svak da ima sina al sinova,
Nog da nima starac Viduline.
On da ima do osam čerica
I doveti Sultaniju mladu.
Sultanija čeli govorila:
„Da, moj čale, milo dobro moje!
Kroji meni robu na junačku,
I sedlju mi konja na junačku,

u svojem materinjem jeziku: nigdje nije joj bilo prilike učiti se niti rieci u svojem jeziku. On i stotina njegovih vrstnjakažali, što nezna svojega materjnega jezika — a nish tomu krivi niti oni, niti njihovi roditelji, niti uzgoj talijanski, nego njemački.

Ima pravo, a nit vi nejmate krivo. Što je nešto starijega naraštaja, to je odgojen u zemlji njemački, izvan nje talijanski, što je mladjega famo od godine 1860., to je odgojen i u zemlji i izvan nje talijanski. Nit jedan nit drugi nije odgojen u svojem materinjem jeziku: a u tom imate pravo i Vi i rečena ugledna osoba.

Pogled po svetu.

U Trstu 29. prosinca 1878.

Parlament praznjuje, i bilo bi težko reći, kad će se opela sastati, premda jih još prilično posla čeka. Nekoži misle, da će to biti već prvom polovicom ovoga mjeseca; jer se ima do kraja deognati zakon o trgovackom ugovoru s Njemačkom i uzakoniti neke troškove za Bosnu i Hercegovinu. A ovostrani, to jest bečki sabor, ili carevinsko vijeće, imalo bi se sastati već i zato, da mu se novo ministarstvo predloži. Jer se misli, da će novo ministarstvo biti imenovano prvi dan ovoga mjeseca. Neće biti novo, nego zakrpano, akopreni svi vien, da treba korenitih proumenah. Nego svak bi htio po svoju mjenjati, a kako nekoži od gospodinjice stranke u Beču misle, pokazao je poslanik Schoenerer, koj reče, da većina naroda sklidi za Prusom i da on govoriti na prozor, neka narod nedu porezah, nego na rubež. Liepo učiš Schoenereru, četiri obraz bio! Kad vidis da tebi i tvojoj svojti pada pastirska patica iz ruke, onda želis, da nas bund poklop. Čekaj malo! Ali istini za volju treba spomenuti, da su mnoge občine čisto njemačke protest udarile, da nije istina što je Schoenerer govorio. Teče reče, da će i Česi stupiti u carevinsko vijeće. Čudno je, da jih i Nova Presa nekako gladi i kao poziva, da će se oni već labko nagoditi. Vidit ćemo.

Ni u Pešti ministarstvo nije jako i to nam svjedoči ovo: kad je sabor prihvatio trg. ugovor s Njemačkom, dodaće, da to ne znači tobože, da jim je vlasta posvema pogodna. Al je Madjar segav. On ministre plasi i plasi, samo da tim bolji budu, a kada dodje do žive, onda jili krepko brani, jer zna da je bolje imati ovakove nego bog znaj kakove ministre.

Turska je utanacila s Austro-Ugarskom pogodbu o posjednucu Novog Pazara. To se već po sloboti put govori.

Albanezi misle ćustrojiti posebniu kneževinu, gdje bi ujedinjeni bili i slobodni, samo pod vrhovnim gospodstvom Sultana. U to ime držali su u Prizrenu skupštinu, na kojoj su takodjer uzkratili pomoć turskoj vladu prema makedonskim ustašam. Voditelj tih Arnautah ili Albanezal jest neki Skenderbeg, odvjetak znamenitoga i opjevanoga Skenderbega bana.

Bugari će brzo birati novoga kneza, prvi posle toliko vremena. Sad se govori, da će izabrati nekoga Bibesku, boljara rumenskoga, kojemu voli i Turška i ostale vlasti.

U Italiji promjenilo se ministarstvo, bolje rekne okrpalо se. Predsjednik je Depretis, a mornaricom upravlja za nevolju jedan advokat. Ni tamо se nemogu smiriti.

U Rusiji govore, da jako kuha. Ona stranika, koja hoće, veće slobode, neda nikako mira, i već se je na više mjestih pismena mladost sukobilna sa stražama. Nekoži hoće, da je i sam cesar-već otca uprosio, neka proglaši slobode, kakovih dan danasnji treba.

Ingleška i Rusija, kao dve gospe u rukavice, uvjek si prijateljski pripovedaju, kako jedna ni druga nemisli zlo. A međutim Ingleška je okupila krunsku dobra na otoku Cipru (sve na sreću Turske!) a Rusija reć bi, da je primila, pod brambu generala Kaufmanna, Šir-Aliju gospodara Afganskoga. Inglezi su reć bi ovoga puta posvema sretni u ratu; zato se činje da neće ni ugovarati ništa sa Šir-Alijom, već neka narod proglaši njegovog sina Jakubkana gospodarem, pak s njim da će mir učiniti. Ali iko zna, što se iza brda valja. Možda i tako Rusija zakvači. Bože daj, da u ovoj novoj godini nebudemo slabijeg javljali.

Franina i Jurina

Fr. Jurino moj, muživam Ti lepo miludu godinu po nekadašnjem. Biog Ti daj dobro leto, rodovođe, srećno i koristno!

Ju. Bog da sreću i zdravljje drugi

Franine! Ja sam te ravok za moreka držal i hvala Bogu nisam se prevrati. Prvuo žal mi je bilo čut, da si nekoliko dana prez poslu bil va Terstu.

Fr. Noboro Jure, za noseću ni treba Bogu moliti, zato govere da sama pride. Al ni bilo slabo ne, koliko su govorili. Maklja me ja bila mala obesnjava. A potest da prez dana; to je sve.

Ju. A ča će to! Čovoku, ki je pismen kako ti, luhko vreme pređo.

Fr. To je istina. Stal sam Kacićin, pak Slogu i tako svo čagodar. Ter jo Slogi coln

Da ja gredem za te za soldata.“

„Sultanija, dragi dite moje!
Kamo će mi žitko kose tvoje,
Kamo će mi dva goluba tvoja?“

„Zuta kosa niz pliča junaka,

Dva goluba niz oba pažava.“

On joj sedla konju na junaku,

On joj kroji robu na jednako.

Ona skaće na konjika vrana,

Ona jašo kano i dolija,

Ona gredo crni za soldata.

Kad je došla u kordin carevu,

Sva joj se jo pokloniti kordin,

A sam care do ženljice crne,

Al se ona ni pokloniti neće.

Care gredo majci na divane:

„Ej starice, mila majko moja!

Pok je moja kora sagradjena

Ni ovaka dudila* dolija,

Kano jutros u nedilju danak.

Na skoku je kano i dolija,

Na pogledu kana i divjaka.

Kako bi je majko privaria?

Jo li ženska, jo li mužka glava?“

„Luko bi jo sinko privaria:

Ti je vodi u svitlo kamare

I vadi joj srebrovne preslice

I vadi joj svijetlo oružje.

*) dohodila

Ako j' ona dolijica mlada
Izbirat će svijetlo oružje,
Ako j' ona mladjanica divjaka
Ona hoće na prešicu zlatnu.“

Kad su došli u svitlo kamare,

On joj vadi srebrovne preslice,

On joj vadi svijetlo oružje.

Na prešicu ni gledati neće,

Neg se drži oružja svitloga:

„Boga tebi, care gospodino!

Ko je ovo lipata divjaka?

Neg je ono delija neznana.

Al je majka caru besidil:

„Ako bude, dunaj priplivala,

To će biti mlada dolijica;

„Ko nobude dunaj priplivala,

To će biti lipata divjaka.“

Kad su išli dunav priplivali

Ona pliva i simo i tamo,

A sam care ni do p nemore.

Kad je mlada dunav priplivala,

Onda vodi žutu koso svoju,

Dva goluba od oba pažava:

„Gledaj care, da bi oslijepa,

Sam li muška, sam li ženska glava!“

Kad je care riči razumia

Brazo gredo dvorni bijolomu

I sakupi silnu vojsku svoju,

Dok je s vojskom dunaj priplivalo,

platita, pak se oči vremena, dokle mi drugi ono proslibikamo, ki pomalo slova pobiramo.

Ju. Jo tako, jo! Dragi ti, Frauino, si ča kada stal, kakovo loto prorokuju?

Fr. Nisan baš, još ni „Pratice“ v rukah imel, ma ja him sudil, da će bit subo! Ju. Po tom to sudiš?

Fr. Pa ovom viš! Kada se čovek večer kakovaga trdini naseope, svu noć je žajan i jutro ja suh, da bi Bog zna ča popil.

Tako ī zomlja, se jeseni ju se napila, pak ī zomlja, žejina bit ovo leto, ko je nastupilo!

Ju. Ali, puška te nezdela, vayek si vesel kako da ti milijoni iz žepa frēu!

Fr. Ni treba milijuni, Jure, ne, leb serca treba da je zadovoljno.

Ju. Ter pravo imas. Tako ja budi te nisan svu dan videl, da bis bil pravo žalostan. Ma čujes Frauino, kako će pak bit va našel komuneh.

Fr. O tu istu pak ēti ti prorokovat va povrko!

Ju. Daj, pak ēti ti ja čagodar odgovorit!

Fr. Va gradīeu j' tri sto ljudi, Due tro riechi, altri nudj, Na tisuce vanjskih kneti, Moralo bi ča imeti.

Pak te trošit za ferari.

Xo affari communali.

Fr. Govorit ēo baba svaka, No val niente sta baraca, I bilo bi puno bolje Čistit lokve, čuvat polja.

Ju. I trošiti troški mali Por affari communali!

Fr. Za pašišta mno goro Al Čidi ghe occorre, Miš por bneco, nou xe mal Prodriat jum komunal, Neka kupo a poso d'oro Quan cho istosso era loro, S tim te dobit stroški mali Por hisogni communali!

Fr. E se un Cajo e un Tizio Un bol giorno fu giudizio, Pak zakrili va seduti Da to nisu pravi puti; Al mu skoci trenta un Da zapita vns raneun?

Ju. Dirā tutti come uno Lo ga messo svu qualeuno! Muž trubito, još je desti Na komunaljko mesta kosti.

Fr. Sui torreni nostri buoni Cresco pura hei marroni. Marun su troški mali Iu affari communali.

Fr. A kad ludo na kraj leta, Nosta gente benedetta Voi vedrete rovinde Dell'Istria lo contrade.

Ju. On put čemo svet učiti, Da ni treba već kriviti Ni ovoga ni onoga, Nego svi smo, paša nogna, Krive občinskog zatorne.

Fr. Čud al momento e all' ora Studiato non abbiamo, Popraviti čagodar zuamo. —

Ju. Daklo i oni krivo imaju Ki te, Frane, nezpozaj, E pur i chinppa il tra di coppe Kada godur Sloga sope, Da je jutre zadnja sila Da bi stvar se popravila, E la nostra profetia Nessun valore non avrà!

Fr. Oj, Jurino, mio compare, A me pure così pare, Zač po moju gresku dušu, Da sv i našu tiku puš Ben sarian migliorade Dell'Istria lo contrade, I ljudi bi pamet zbrali In affari communali . . .

Neukū Nauka.

Da se osvjeđočimo, je li vino pomiješano spiritoru, ugrijemo vino u otvorenoj zdiolici, držav posvo blizu površine ove tečnosti svjetliku se gorućim stjenjen. Ako je vino priješano spiritu, to se upali već pri unjerenoj toplini; imade li puko u njem samo naravna spirita, to ne počne prije goriti, dok ne zakipi.

Ako se opališ ili popariš, uzmi ulje od biberovo molve (Pfefferminzöl) te nauazi njim ozledjeno mjesto. Naskoro će osutit poletku i ozdraviti teških ikakvih ranah. S toga imaj uvjek pri ruci ulje, koje možejeti dobiti u svakoj ljekarni.

Srebro očistiš, ako u jaki kipuci lug stavši nesto alvana i načiniš od toga sapunecu. U toj so sapunici srebro čisti i to vunonom krpom, zatim se obrise čistom krpom.

Cišćenje pozlaćenih okvirak. Prahom ili muhami zamrljane, pozlaćene okvire oko ogledala ili stika možeš ujagliti i najbolje očistiti, ako jih lagano tares finimi vunenim krpicama, umaknimi u badomovu ulje. I fino ulosteni drveni okvirki i pokratnici možeš se na taj način najbolje očistiti; ovđje se može nešto jasno tretati nego li kod pozlaćenih predmetova, nu ipak se mora kako kroviti, tako i kod onih paziti, da se upotrebljeno ulje posve čisto otare, jer se inace luhko prahi uljati.

Kako mo... sačučiti krumpir za kuhinju. Da se krumpir do kasna ljeta uzdrži dobrim i tečnim, upotrebljuju u Francezkoj slediće sredstvo: Nad vatru se stavi kotač s vodom, i kad podigne vrije, zaroni se u nutra prije već u brani krumpir u košari ili mreži. Kad je krumpir posve vodon pokrit, pak se priliči četiri sekunde kašnja, izvuka se košara ili mreža, a korun se iztresa na tlo. Medjutim se vatru uvjek uzdržava, a kad voda kipi, opet se uroni nova množina itd., dok se nije na taj način uradilo sa svim krumpirovima. Zatim se doneše na zračno tlo i redko razstre, tako, da se brzo posuši. Ovim će postup-

Jos govorit Sultanija mlada:
„Boga tobi, care gospodino!
Ko se koga prija dotaknja,
Namah* um je glavn odsaćena“.

Caro nesni ni simo ni tamu,

Sultanija i blize sa dava.

Kad je jutrom bili da svanja,

Care gredo majci na tuženje:

„Aj milice, mili majko moja!

Nije ovo lipata divjaka

Neg je ono delija neznana.

Al je majka caru besidil:

„Ako bude, dunaj priplivala,

To će biti mlada dolijica;

„Ko nobude dunaj priplivala,

To će biti lipata divjaka.“

Kad su išli dunav priplivali

Ona pliva i simo i tamo,

A sam care ni do p nemore.

Kad je mlada dunav priplivala,

Onda vodi žutu koso svoju,

Dva goluba od oba pažava:

„Gledaj care, da bi oslijepa,

Sam li muška, sam li ženska glava!“

Kad je care riči razumia

Brazo gredo dvorni bijolomu

I sakupi silnu vojsku svoju,

Dok je s vojskom dunaj priplivalo,

*) edmah

Sultanija na po puta došla.
Dok je care na po puta došla,
Sultanija bilom dvoru svomu.

Duteko je čalo ugledava

I još daljo pridi nju Šečava.

Sultanija, dragi dite moje,

Kakvo si mi poštenje donila? —

„Kakvo ednala takvo i donila! —

Kad sam došla pridi kordu carevu,

Sva mi se jo poklonjila korta,

Sam jo care do žemljice crne.

Kad me vidi care gospodine,

On me vodi u svitlo kamare,

On mi vadi srebrovne preslice

I vadi mi svijetlo oružje,

Na prešice ni gledati neću

Neg se držim oružja svitloga. —

Kad suno išli noću noćevati,

Ni se care mene dotaknja. —

Kad suno išli dunaj priplivali,

Ja sam čalo i simo i tamo

A sam care ni do p nemore. —

Care kupi silnu vojsku svoju:

Dok je care vojsku sakupia

Ja sam bila na po puta došla;

Dok je care na po puta došla,

Evo sam ti bilom dvoru svomu!“

(Drugi put dalje).

kom zaprediti, da krumpir klice ne potjera a tako priredjen krumpir dugo se drži, ostaje užitan i tečan sve dok ne dodje novi.
(Pučke Nov.)

Knjijeve vести.

Javljamo, da je društvo sv. Jeronima razpostalo ljetošnju knjigu svojim društvenikom, i to svega skupa četiri na broju, jednu ljepšu od druge, naime 1. Danicu, koledar i ljepotu za godinu 1879.; 2. Miljet Briguša, hrvatski seljak, ili kako se može čovjek popeti s osla na konja, od supnika Drag. Stradićira; 3. Život Svetacah i sveticah Božijih sa mjesecem svibanj; 4. Povrćarivo od supnika Paja Kremptera. Mi jih nedostamo hvaliti, jer su hvale same; samo želimo, da jih naš narod nita i uđi sav i svuda, te se njimi okeristi.

**

Osim tih, dobili smo još tri vrlo zanimive knjige od Hrvatskog pedagogičko-knjijevevog sabora, naime Školsku Dijestiku, što ju je njemački napisao glasoviti Dr. Herman Klenke. Ijudi, koji se školom bave, znaju i sami, što ta knjiga vredi, ažo žele, da im mjesto slabice izdaju iz škole zdravi i krepki ljudi. Druga je knjiga Jagodnjak, kao prvi svezak knjijevevca za mlade. Tu ima veoma krasnih pjesama, bajkai, pripovijedak i poviestnih crticah, to ju rado čitaju i odrasli, a kamo neće mladež, kojoj je namijenjena? Traže jo knjizi i među Predavanja držana u sjednicah hrvatskog pedagogičkog sabora. I to je I. svezak. I. knjiga što je stao izdavati taj zasluzni sabor pod tim naslovom. Sadržaj je veoma poučljiv za svakog učitelja i Hrvata u obči. Hvala Bogu, našu su knjigu ljepe mnoge, samo neka Bog da i želju za naukom i svestranim napredkom onim, za koju su pisane.

**

Dr. Bleiweisova svečanost, opisao i sačinio po stenografskih svojih bilježkah Ant. Bezenšek uz sudjelovanje prof. dr. Celestina. To će biti naslov knjige, koju će izdati uredništvo "Jug. stenografa" u Zagrebu, ako se prijavi dovoljno predbrojnikih, te će sadržavati točan opis to velike narodne svetkovine i sve govorove, koji su se tom prigodom govorili, sve napitnice po stenografskim bilježkama, sve brzojavke, koje su stigle, a i sliku dr. Bleiweisa. Cijena će biti toj knjizi oko 50 kn. Tko si ju želi nabaviti, neka se prijavi u redateljstvu "Jugos. Stenografa" (Antunu Bezenšku) u Zagrebu čim prije moguće, jer će knjiga izći mjeseca prosinca o. g. Novci polože se onda, kada se knjiga primi. Za nadpredbrojniku biti će knjiga kašnja skuplja.

**

Vojска na Turškom, od ljeta 1875 do konca ljeta 1878 zove se knjiga, koju je stampao Janez Giontini u Ljubljani (Mostni trg 17), a napisao ju znani spisatelj Janez Aleševac. Knjiga ima 5 podobaba, kojih jedna Filipovićeva. Po posti poslana stoji 66 novića.

Različite vести.

Promjene u trčansko-koparskoj bliskupiji. M. C. gosp. Matija Dubrovčić, župnik kod sv. Jakova u Trstu, je imenovan za župnika kod sv. Antona staroga u Trstu. C. g. Josip Skerl do sada dub. pomoć. u Jelsanah je imenovan dub. pomoć. kod Sv. Jakova u Trstu. — Mladomilnik č. g. Ivan Stefan ide za dub. pomoć u Beršac. — Umro je dne 18. ov. m. M. č. g. Angjelo Grozic, kanonik u Piranu. Bilo mu 72 god. od kojih je punih 45 radio svjetlost u viognogradu gospodarju. Pamatno trošio i študio pak zapustio svoje prijedno vlastito imanje većim dijelom siromakom. Sljedećeg dne, 19. preminuo ētac Mohor Rojna, Franjevac u pazinskom samostanu. Počival u miru. — Grozicov smrtu izpravljeno mjesto je raspisano do dne 15. Februara 1879.

Gosp. Dinka Dra. Vitezela, našega vrednoga i vrloga zastupnika na carev. vještu, imenovana je žrnjinska občina dne 28. pr. m. svojim začasnim građanom. Živili!

"Edinost", list za puk trčansko okolicu, Stampati će se i unapred, i to dvaput na mjesecu, kao do sada, ali će se čim prije pretočiti u tjednik. O tom se živo radi. Proporučamo ju najtoplje svim, koji lagaju čitaju hrvatsko narečje.

Hrvatski sabor sastao se je dne 28. pr. m. da ukonzi produženje finansijske naloge s Ugarskom, i proračun za god. 1879.

General Filipović, kad je prošlih dana iz Bosne bio došao u Beč, uz ostalog sveta i c. k. častničku, pohititi na željeznički kolodvor, da ga pozdravi, također društvo hrvatskih dijaka u Beču "Velobit", noseći mu na poklon lovor vjenac. Hrvat general Marošić, predstavničko društvo Filipoviću, vele: "Evo ti brate, predstavljam Velobitane; a kako znam, da si ti izpod Velobita, dozvolio sam, da te i oni ovđi dočekaju!" Odmah zatim predsjednik Velobita predaje Filipoviću vjenac i reče mu ovako: "Pobjedenoši oslobodilački Bosnu i Hercegovinu! Pouzdano morat će mojarkija prelaz vojske, jer na čelu vojske stojao je prokušani vojvoda. Surova se sija opre. Trova junakinja sablji bljeni, svjetlo slobode zasija raji. Ime ti posta svjetskim. Monarkija se ponosi tvojim vrlinama. Nujskrenju radost, najveći ponos goji Hrvatska, veseli se pojednostom generalu, ponosi se slavnim hrvatskim sinom. Najdužljim poštovanjem podstavlji "Velobit", izražujući duvštva harnosti ciste domovine, lovov-vjenac."

A barun Filipović odgovori: "Iznenadjen što sam u srcu carevine pozdravljen milozvučnim glasom materinskim, uvjeravam vas, hrvatska braća, česa toga zaboraviti neću, Bosna nekod ponosna, sada tužna, prirodom bogata, postat će pod dvoorom i u vašim trudom biserom carevine, a slavnom kao naša mala otadžbina."

U Pragu došla Filipovića takodjer hrvatsko društvo "Hrvat", kojo ga je hrvatski pozdravilo i na spomen junakinja predalo mu lovov-vjenac od srebra. I njim se lopo zavjalo na rodoljubvan dar.

Plemeniti darovi. Njegovo Veličanstvo, naš Car, darovao je onomadno ljudem, kojim je u Hrvatskoj poplava Save štote podživila, 10,000 for. A opet onim na Nutranjskom 8,000 for. — Prenz, g. barun Josip Filipović darovao je za gradnju novoga biskupskog dvora u Sarajevu 4,000 for.

Antun Jakšić narodni poslanik, član ugarskog sabora i delegacije, prod. trg. obr. komore u Zagrebu, umro je poslijer kratko boli na 27. t. m. Pokojnik radio se jo god. 1827. u Kostajnicu. Nije se učio velikih školih, al imao je zdrava razuma. Po zanatu trgovac, bavio se jo financije, pitanjima Hrvatske, i u toj struci bio je valjdu jedini. Napisano je također jedan trgovac listar i dana svojom nakladom nekoj knjige hrvatske. Bio je svakako medju najboljima u Hrvatskoj.

Prodaja stabala. Vođna i šumovita stabala i ove se godine mogu dobiti kod ovog "C. K. Pomorskog Centralnog Odgojilišta Stabala" (K. K. Küstenländische Central-Schule). Stabala od jedno, dve, tri i četiri godinale prodaju se cieno; dapače občino i gospodari, koji dokazu da su ubogi, dobiti mogu nolikovo stabala, u svrhu da nasade zanemareno sume (drimune) ili drugo zemlje, također bezplatno.

Od šumskih stabala ima na prodaji: borovah (dvogodišnjih 100 po 40 nrv., trogodisnjih 100 po 60 nrv.); smrčakah (dvogodišnjih 100 po 30 nrv., trogodisnjih po 40 nrv., četverogodišnjih po 50 nrv.); mječesnah ili litvančicah (laržah), (dvogodišnjih 100 po 50 nrv., trogodisnjih po 70); divljih kostanjih (dvogodišnjih 100 po f. 1 nrv. 50, trogodisnjih f. 8); jelšah (jelab) (dvogodišnjih 100 po 1 f., trogov. 100 po f. 1 nrv. 50, četverogod. po 2 f.); običnih akacija (jednogod. 100 po 30 nrv., dvogod. po 60 nrv.); glogovah (dvogod. 100 po 1 f.); ljetnih lipah (trgov. 100 po 3 f., četverogod. po 6 f.); jabukah (dvogod. 100 po 2 f., trogov. po 3 f., četverogod po 4 f.)

Od voćnih stabala ima na prodaji: grapsak (dvogod. 100 po 4 f., četverogod. 100 po 20 f.); kostanjan (jednogod. po f. 1 20, dvogod. po f. 2. nv. 50, trogov. po f. 3 nv. 50); trešnja (trgov. 100 po f. 3 nv. 50, četverogod. po 8 for.); krušavah dvogod. 100 po 2 f., trogov. po 3 f., četverogod. po 6 f.); jabukah (dvogod. 100 po 2 f., trogov. po 3 f., četverogod po 4 f.)

Somskih stabala ima na prodaji 1 milijun i 25,760, i to: borovah 410,075, listnatih stabala 615,085.

Voćnih stabala 105,266, dakle svega ukupno 1 milijun i 131,021 stablo.

Tko želi dobiti se napomenuti stabala bilo za placu, bilo bezplatno, treba da se javi c. k. Namjestničtvu u Trstu.

Još je ljudi, koji vjeruju u coprijle (Strigarije)! Onomadno neki njemački seljak u Gornjoj Stajerskoj, zabilo si u glaru, da je jedan njegov vol zapozran ili zastrigan. U toj svojoj ludej misli, hajde on hitro te sažgi živu volu nadom, da će tako s njim sažgati i istog coprijskog ili striguna. — Znamo, da ima na svetu ljudiak, al da ima još i takovih, kakav se je izkazao ovaj njemački Stajerac, toga nemislimo, pak evo ga zato i motusmo u novine!

Tek Novacah polag Borse u Trstu od 16.—29. Decembra 1878.

Dan	Cetvrtak	Nedjelja	Lire ster.	Prid. neto	Dne	Cetvrtak	Nedjelja	Lire ster.	Prid. neto
16.	5.55	0.34	—	100	24	5.57	0.37	11.83	100.75
17.	5.54	9.33	11.69	100	25	5.57	0.36	11.78	100.25
18.	5.55	9.33	11.76	100	25	5.57	0.35	11.77	100.20
19.	5.55	9.33	11.69	100.50	20	5.56	0.35	11.77	100.20
20.	5.55	9.33	11.69	—	—	—	—	—	—
21.	5.56	9.33	11.69	—	—	—	—	—	—
22.	5.57	9.35	11.77	—	—	—	—	—	—
23.	5.57	9.35	11.77	100.25	—	—	—	—	—

Pregled trčanskoga tržišta.

dne 22. Decembra 1878.

OD for. m. a.	DO for. m. a.	trčansko									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vozak primorski i ugarski za 100 kg											
Kafe Portoriko		129	132								
S. Domingo		58	85								
Bro pole, vinski		60	90								
Cukar austrijski		34	33								
lukonj		30	32	25							
Orlovo travo buhaće (Gričavac)		170	205								
Naranča skrivena		3	4	50							
Korba palježice	za 100 kg	11	12	50							
lavorišnico		8	8	50							
Smokve Kalmatas		17	18								
lukonj skriveni		15	24								
lismuni skriveni ili mandulj	za 100 kg	85	87								
lukonj dalmatinski		23	36								
lukonj		8	7	9							
Fronica ručka		10	25	10	40						
Cukar austrijski		9	10								
Kukuruz (turkijski) ručka		—	—								
Rat		5	6	8							
lukonj		6	8	8							
Zob ugarski		7	8	8							
lukonj arbarski		6	8	25							
Passul (fazol), polag vrsti		—	—								
Bob		—	—								
Luka		12	14								
Orlovi taljanci		13	23								
lukonj (ilički) (ilijski)		15	20	15							
Vuna bosanska		95	110								
morojska		117	100								
arbanska		110	117								
Dake koruško šoljivo		52	92								
lukonj		44	75								
lukonj		12	14	60							
lukonj		8	12	25							
Ulio Italij. nižje vrsti	za 100 kg	42	43								
lukonj		60	58								
lukonj		40	44								
lukonj dalmatinski		—	—								
lukonj		13	14								
Kamono ulje u žarilici		10	10								
lukonj		170	190								
lukonj rotovoj naško		107	134								
lukonj		70	110								
lukonj, istarsko		70	85								
lukonj		49	59								
lukonj za 110 komada, u zrebu		23	27								
lukonj		16	21								
Sardoli u karli		25	26								
Vitriol modri		5	50	53	73						
lukonj		76	91								
lukonj		43	45								
Masi (salo raztopljeno)		46	46	50							
Slanina		42	44								
Rakija olitor (100 litara)		70	75								
Gajlavit istarski	za 100 kg	9	10								
lukonj		8	8	75							
lukonj		15	16	50							
Ljek od Javorika		31	32								
Vinak strigoljuk (Gripula)		14	16								
Mod.		3	3								
Lumbuk (jabukovic od jaro- rike)		3	3								
lukonj (jabukovic od jaro- rike)		14	16								
Cunja (traco)		3	3								
Kratram dalmat.		17	22	23	25						

Grelna vol, kašalj, hreputavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala, ustuu itd.

mogu se u kraiku trijeme izložiti rabljenoj.

NADARENICH

Prendinievih Sladkišah.

(PASTIGLIE PRENDINI)

sto Jih gotovi P. Prendini Jušbar i Uekarnik u Trstu.